

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Dato: 27.10.2014

Til
Folketingets Socialudvalg
Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg

Sagsnr. 2014 – 8975

Orientering om centrale udmeldinger i forbindelse med den nationale koordinationsstruktur

Evalueringen af kommunalreformen viste, at kommunerne i stigende grad prioriterer at yde sociale tilbud til borgerne i eget lokalområde i stedet for at benytte specialiserede tilbud i regioner og andre kommuner. Udviklingen har givet grundlag for bekymring for, om der fremover vil være tilstrækkelig specialiserede tilbud og indsatser på social- og specialundervisningsområdet, som kan understøtte, at borgerne får tilstrækkeligt specialiserede indsatser tilpasset deres komplekse behov.

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik derfor i november 2013 som opfølgning på evalueringen af kommunalreformen en aftale. Aftalen indebærer blandt andet etablering af en ny dialogbaseret national koordinationsstruktur forankret i Socialstyrelsen.

Den overordnede intention med den nationale koordinationsstruktur er at sikre, at det nødvendige udbud af tilbud på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde er til stede, og at disse udvikles dynamisk i takt med, at behovene ændrer sig. Socialstyrelsen skal gennem den nationale koordinationsstruktur følge udviklingen i tilbud, indsatser og målgrupper. Desuden skal samarbejde og koordinering mellem stat, kommuner og regioner styrkes. Det skal sikre, at der eksisterer tilstrækkelig specialiseret viden og kompetencer på social- og specialundervisningsområdet, som kan understøtte, at borgerne får de rette specialiserede indsatser tilpasset deres komplekse behov.

Lovforslaget om ændring af Serviceloven, som udmøntede aftalen, blev vedtaget den 11. juni 2014 og trådte i kraft den 1. juli 2014.

Socialstyrelsen har med afsæt i lovgivningen mulighed for at "udmelde" målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner og regioner. Der er tale om små målgrupper og specialiseret viden, som den enkelte kommune ikke kan forventes selv at have underlag til. Derfor skal det sikres, at der samarbejdes på tværs af kommuner og regioner for at sikre det nødvendige udbud.

De centrale udmeldinger beskriver de særlige behov og de krav og karakteristika der kendetegner de højt specialiserede tilbud og indsatser, som skal være tilgængelige. I de centrale udmeldinger beder Socialstyrelsen kommunalbestyrelserne om at afrapportere på, hvorledes de vil tilrettelægge indsatsen – herunder på tværs af kommuner og regioner – så der på nationalt plan eksisterer de nødvendige tilbud og specialiseret viden til målgrupperne.

Socialstyrelsen har udarbejdet centrale udmeldinger på det mest specialiserede specialundervisningsområde og det mest specialiserede socialområde som

offentliggøres i henhold til aftalen den 1. november 2014. Begge centrale udmeldinger er landsdækkende.

Målgrupperne for de to første udmeldinger er:

- Børn og unge med alvorligt synshandicap (med fokus på specialundervisningsområdet). Målgruppen er identificeret i samarbejde med Undervisningsministeriet
- Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.

Begge centrale udmeldinger har været igennem en ekstern kvalificeringsproces, hvor relevante ministerier og styrelser, KL, Danske Regioner, en række konkrete kommuner, faglige eksperter, rammeaftalesekretariaterne samt relevante bruger- og interesseorganisationer har haft mulighed for at kommentere.

Endeligt vil der – i henhold til aftalen – i 2015 blive udsendt en central udmelding vedrørende borgere med svære spiseforstyrrelser

Kommunalbestyrelserne skal i hver region omfattet af den centrale udmelding behandle den centrale udmelding i det eksisterende rammeaftaleregime. Kommunalbestyrelserne skal afrapportere på deres tilrettelæggelse af indsatsen i forbindelse med fastlæggelse af udviklingsstrategien, som indgår i rammeaftalen for 2016. Seneste deadline for afrapportering vil være 1. marts 2016.

Central udmelding vedrørende voksne med kompleks erhvervet hjerneskade

Den centrale udmelding omfatter voksne med kompleks erhvervet hjerneskade med behov for højt specialiserede tilbud og indsatser med henblik på at forbedre deres funktionsevne og livskvalitet.

Den centrale udmelding tager afsæt i de tendenser, der siden kommunalreformen har gjort sig gældende i forhold til målgruppen, og som skaber bekymring for, om de højt specialiserede indsatser og viden forsvinder. Særligt at belægningen i højt specialiserede regionale tilbud de seneste år har været nedadgående og tendensen til, at tilbud om intensiv tværfaglig rehabilitering lukkes eller indskrænkes. Samtidig oplever flere kommuner et behov for at have en øget adgang til specialiserede kompetencer i forhold til målgruppen.

Da der ikke foretages en systematisk registrering af voksne med kompleks erhvervet hjerneskade i kommunerne, er det ikke muligt på landsplan at komme med et præcist estimat over målgruppens størrelse. Ifølge Sundhedsstyrelsen er et forsigtigt skøn, at omkring 5 pct. af den samlede målgruppe af voksne borgere med erhvervet hjerneskade, dvs. omkring 350–450 borgere, vil have behov for højt specialiserede tilbud og indsatser.

Central udmelding vedrørende børn og unge med alvorligt synshandicap

Målgruppen for den centrale udmelding vedrørende børn og unge med alvorligt synshandicap er de 519 børn og unge, der ifølge Synsregistrets oplysninger har denne funktionsnedsættelse.

Den centrale udmelding har til formål at sikre, at kommunalbestyrelserne adresserer de udviklingstendenser, der har gjort sig gældende over for målgruppen siden kommunalreformen. Der er særligt fokus på den nedadgående efterspørgsel på specialundervisningstilbud fra de lands- og landsdelsdækkende tilbud og den konstaterede indsnævring af medarbejdsgrupper på landets kommunikationscentre.

Målgruppen for den centrale udmelding vedrørende børn og unge med et alvorligt synshandicap består af både børn og unge, der har et alvorligt

synshandicap som eneste funktionsnedsættelse (141 børn og unge), samt børn og unge, der udover et alvorligt synshandicap også har andre funktionsnedsættelser (eksempelvis motoriske eller mentale funktionsnedsættelser) (370 børn og unge). Den sidste gruppe udgør således hovedparten af målgruppen for den centrale udmelding.

Det fremadrettede arbejde

Med etablering af den nationale koordinationsstruktur og vidensopbygning forankret i Socialstyrelsen får staten gennem en styrket faglig planlægning en større rolle i at sikre, at der er det fornødne udbud af tilbud på det mest specialiserede socialområde og specialundervisningsområde. Det er forventeligt, at der fremover vil være stor opmærksomhed på den komplekse opgave, som den nationale koordinationsstruktur varetager, bl.a. foranlediget af såvel kommuner som bruger- og interesseorganisationer.

Der er tale om en kompleks opgave, og jeg vil derfor holde jer løbende orienteret vedrørende fremdriften i arbejdet med den nationale koordinationsstruktur.

Med venlig hilsen

Manu Sareen